

การเผยแพร่ผลงานครูในโครงการ หรือตามความร่วมมือต่าง ๆ

ส่วนที่ 1 : ข้อมูลต่าง ๆ

1. ชื่อวิชาหรือกิจกรรม : แก้ปัญหาเงินไม่พอใช้ในยุคดิจิทัล

2. ชื่อครู/หน่วยงาน : นางสาวเกศรินทร์ เยาว์ธานี

ชื่อโรงเรียนที่สอนหรือฝึกสอน : โรงเรียนบ้านป่าเหมือด (เสริมเกียรติคุณราชภัฏรำร่ง)

ภาคการศึกษาและปีการศึกษาที่ใช้สอน/ทำกิจกรรม : ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568

ระดับชั้น : มัธยมศึกษาปีที่ 2

รูปแบบการนำไปใช้ :

☐ รายวิชาเฉพาะ _____

☒ สอดแทรกในรายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม (สังคมศึกษา 3) _____

☐ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (ชุมนุม / ชมรม / ค่าย / ชั่วโมงแนะแนว) ได้แก่ _____

3. วัตถุประสงค์การเรียนรู้ :

1) นักเรียนเข้าใจหลักการ 3จ (K)

2) นักเรียนสามารถจำแนกประเภทของความต้องการจำเป็น (Needs) กับความอยาก (Wants) ได้ (K)

3) นักเรียนสามารถจัดทำแผนงบประมาณตามหลัก 3จ ได้ (P)

4) นักเรียนเห็นประโยชน์ของการจัดสรรงบประมาณผ่านกระบวนการกลุ่ม (A)

4. สมรรถนะทางการเงิน (Financial competency) :

สมรรถนะที่ 3 การบริหารการใช้จ่ายและจัดการหนี้ (Spending & Debt Management)

5. ตัวชี้วัดตามหลักสูตรแกนกลางฯ (ถ้ามี) :

ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
ส 3.1 ม.3/1 วิเคราะห์ปัจจัย ที่มีผลต่อการลงทุนและการออม	ส 3.2 ม.2/3 เสนอแนวทางการพัฒนาการผลิตในท้องถิ่น ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

การเผยแพร่ผลงานครูในโครงการ หรือตามความร่วมมือต่าง ๆ

6. กระบวนการจัดการเรียนรู้หรือขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม :

จัดกิจกรรมแบบ PBL

ชั้นนำ

ขั้นการสอน	วัตถุประสงค์ เชิงพฤติกรรม	กิจกรรมการเรียนรู้	พฤติกรรมที่ตอบสนอง ของนักเรียนที่อาจจะเกิดขึ้น
ขั้นกำหนด ปัญหาและ จุดประกาย (Define & Ignite) (10 นาที)	นักเรียนสามารถ จำแนกประเภท ของความต้องการ จำเป็น (Needs) กับความอยาก (Wants) ได้	- นักเรียนดูคลิป “การใช้จ่ายเงินของเด็ก GenZ” จากคลิป https://www.tiktok.com/@nofe.bkk/video/7509864139888610578?is_from_webapp=1&sender_device=pc - ครูอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับความต้องการ และความจำเป็นว่ามีความแตกต่างกันอย่างไร - นักเรียนเลือกว่าเป็น Needs หรือ Wants จากรายการใช้จ่าย 7 รายการ พร้อมตอบคำถามลงในใบงาน “ความต้องการกับความจำเป็น” - ครูอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับ แนวคิดที่ว่า เมื่อเราเลือกซื้อจากความอยากได้ (Wants) เราต้องเสียโอกาสในการใช้เงินนั้นกับความ ต้องการที่จำเป็น (Needs) หรือการออม เช่น ถ้าซื้อชาไข่มุกวันนี้ จะไม่มีเงินค่ารถกลับบ้านวันพรุ่งนี้	- การสื่อสาร - การเชื่อมโยงปัญหา
ขั้นวิเคราะห์ ปัญหาและ รับเครื่องมือ (Analyze & Tooling) (15 นาที)	นักเรียนสามารถ ระบุปัญหาหลัก ของน้องมานะ และเชื่อมโยงกับ ปัญหาการใช้จ่าย ของตนเองได้	- นักเรียนร่วมกันฟังเรื่อง “น้องมานะ” นักเรียนชั้น ม.2 ที่ได้รับเงินไปโรงเรียน สัปดาห์ละ 500 บาท (วันละ 100 บาท) แต่เงินหมดก่อนสิ้นสัปดาห์เสมอ เพราะใช้จ่ายไปกับเครื่องดื่ม แฟชั่น และสติ๊กเกอร์ไลน์ โดยไม่ได้คำนึงถึงค่าอาหารและค่ารถในวันถัดไป - ครูอธิบายหลักการจัดสรรเงิน “3จ” (จ่ายจำเป็น จ่ายออม/อนาคต และ จ่ายสร้างสุข) พร้อมกำหนดสัดส่วนเป้าหมาย เช่น ออม 10% เป็นอย่างต่ำ	- การเชื่อมโยงปัญหา - การสื่อสาร

การเผยแพร่ผลงานครูในโครงการ หรือตามความร่วมมือต่าง ๆ

ขั้นการสอน	วัตถุประสงค์ เชิงพฤติกรรม	กิจกรรมการเรียนรู้	พฤติกรรมที่ตอบสนอง ของนักเรียนที่อาจจะเกิดขึ้น
		- นักเรียนเล่นเกมจำแนกประเภทตามหลัก 3จ (https://create.kahoot.it/share/3/8dea3338-1416-4f88-bcbd-9e6db1a3b8e7) - นักเรียนร่วมกันเชื่อมโยงปัญหาของน้องมานะเข้ากับหลักการ 3จ เพื่อค้นพบว่าน้องมานะจัดสรรเงินผิดพลาดส่วน	
ขั้นพัฒนาและ ปฏิบัติการ แก้ไขปัญหา (Develop & Action) (20 นาที)	นักเรียนสามารถ จัดทำแผน งบประมาณ โดย กำหนดรายการ ใช้จ่ายอย่าง ละเอียด และ จัดสรรเงินให้ สอดคล้องกับหลัก 3จ ได้	- นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๆ ละ 2 - 3 คน (คละกลุ่มเก่ง/ปานกลาง/อ่อน) และช่วยกันสร้างแผนงบประมาณ 500 บาท ลงในใบงานแผนงบประมาณ 3 วัน เพื่อแก้ไขปัญหาน้องมานะ โดยต้องจัดสรรเงินตามหลัก 3จ - ครูคอยให้คำแนะนำและตรวจสอบความสมเหตุสมผลของแผนงบประมาณในแต่ละกลุ่ม	- การคิดวิเคราะห์ - การออกแบบ
ขั้นนำเสนอ และประเมิน ทางเลือก (Present & Evaluate) (10 นาที)	นักเรียนสามารถ นำเสนอแผนและ ให้เหตุผลในการ ตัดสินใจ และ ช่วยกันประเมิน แผนของเพื่อนโดย อิงจากแนวคิด Needs/Wants และต้นทุนค่า เสียโอกาส	- นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนนำเสนอแผนงบประมาณ และเปิดโอกาสให้กลุ่มอื่นวิจารณ์เชิงสร้างสรรค์ ว่าแผนใดมีโอกาสประสบความสำเร็จในการออมสูงสุด โดยครูคอยเน้นย้ำว่าแผนที่ดีคือแผนที่สมดุล และปฏิบัติได้จริง	- การนำเสนอผลงาน - การสื่อสาร - การวิพากษ์
ขั้นสรุปและ สะท้อนผลสู่ ตนเอง (Conclude & Apply) (5 นาที)	นักเรียนสามารถ สะท้อนความคิด ถึงประโยชน์ของ การวางแผน การเงินต่อชีวิต ตนเอง	- นักเรียนและครูร่วมกันสรุปว่า การเงินที่ดีคือการซื้ออิสรภาพในอนาคต - นักเรียนนำหลัก 3จ ไปใช้จริง โดยบันทึกลงในแบบบันทึกการใช้จ่ายรายสัปดาห์จริงที่ต้องบันทึกในสัปดาห์ถัดไปผ่าน Application มีดั่งค์	- การสื่อสาร - การคิดวิเคราะห์ - การสรุป และ อภิปรายผล

การเผยแพร่ผลงานครูในโครงการ หรือตามความร่วมมือต่าง ๆ

ชั้นการสอน	วัตถุประสงค์ เชิงพฤติกรรม	กิจกรรมการเรียนรู้	พฤติกรรมที่ตอบสนอง ของนักเรียนที่อาจจะเกิดขึ้น
		https://play.google.com/store/apps/details?id=th.co.bighead.easyplus&hl=th	

7. การประเมินและการวัดผลการเรียนรู้ :

วิธีวัดผล	เครื่องมือที่ใช้วัด	เกณฑ์การประเมิน
1) ตรวจใบงาน Needs/Wants (ด้าน K)	1) ใบงาน Needs/Wants	ความถูกต้องและครบถ้วนของเนื้อหา ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
2) ประเมินแผนงบประมาณ 500 บาท (ด้าน P)	2) แบบประเมินแผน งบประมาณ 500 บาท	การทำแผนงบประมาณ 500 บาท ระดับคุณภาพดี ผ่านเกณฑ์
3) ประเมินกิจกรรมการจัดสรร งบประมาณผ่านกระบวนการกลุ่ม (ด้าน A)	3) แบบประเมินเจตคติ	พฤติกรรมที่แสดงออก ระดับคุณภาพดี ผ่านเกณฑ์

ส่วนที่ 2 : สื่อประกอบต่าง ๆ เช่น แผนการสอน แผนการดำเนินกิจกรรม ใบงาน

1) คลิป “การใช้เงินของเด็ก GenZ”

การเผยแพร่ผลงานครูในโครงการ หรือตามความร่วมมือต่าง ๆ

2) ใบงาน “ความต้องการ กับ ความจำเป็น”

ใบงาน “ความต้องการ กับ ความจำเป็น”

วิชา สังคมศึกษา (เศรษฐศาสตร์) ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 2 ห้อง

ชื่อ-สกุล เลขที่.....

ภารกิจที่ 1 นักสืบจำแนกประเภท

ให้นักเรียนพิจารณารายการต่อไปนี้ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ถูกต้อง พร้อมระบุเหตุผลสั้นๆ

รายการสินค้า	จำเป็น (Needs)	อยากได้ (Wants)	เหตุผลประกอบการตัดสินใจ
1. ข้าวราดแกงมือเที่ยง			
2. รองเท้าผ้าใบรุ่น Limited			
3. ยารักษาโรคแก้ปวดหัว			
4. เติมน้ำมันมือถือ Youtube			
5. น้ำดื่มสะอาด			
6. ตัวخمภาพยนตร์			
7. อุปกรณ์เครื่องเขียน			

ภารกิจที่ 2 วิเคราะห์สถานการณ์ “อ้างบจำกัด?”

สถานการณ์ หากวันนี้คุณแม่ให้เงินมา 100 บาท แต่ต้องจ่ายค่าข้าว 45 บาท ค่ารถ 20 บาท และมีปากกาที่หมักหมมพอที่ต้องซื้อใหม่ 20 บาท ทันใดนั้นเพื่อนมาชวนกินขนมไข่มุกพ่นไฟ 45 บาท

- รายการที่เป็น Needs ของนักเรียนในวันนี้ คือ
(รวมเป็นเงิน บาท)
- หากนักเรียนเลือกซื้อขนมไข่มุก (Wants) จะเกิดผลกระทบอย่างไร
ตอบ

ภารกิจที่ 3 กฎ 3 วิ (หยุดคิดก่อนจ่าย)

ก่อนจะซื้อของที่เป็น Wants (อยากได้) ให้นักเรียนลองตั้งคำถามกับตัวเอง 3 ข้อ

- เรามีของสิ่งนี้อยู่แล้วหรือยัง?
- ถ้าไม่ซื้อวันนี้ เราจะเดือดร้อนไหม?
- เงินก้อนนี้เอาไปเก็บออมเพื่อเป้าหมายใหญ่กว่านี้ได้ไหม

สรุปได้ว่า การแยก Needs และ Wants ช่วยให้เราบริหารจัดการเงินได้อย่างไร?

ตอบ

.....

.....

การเผยแพร่ผลงานครูในโครงการ หรือตามความร่วมมือต่าง ๆ

3) นิทาน “น้องมานะ”

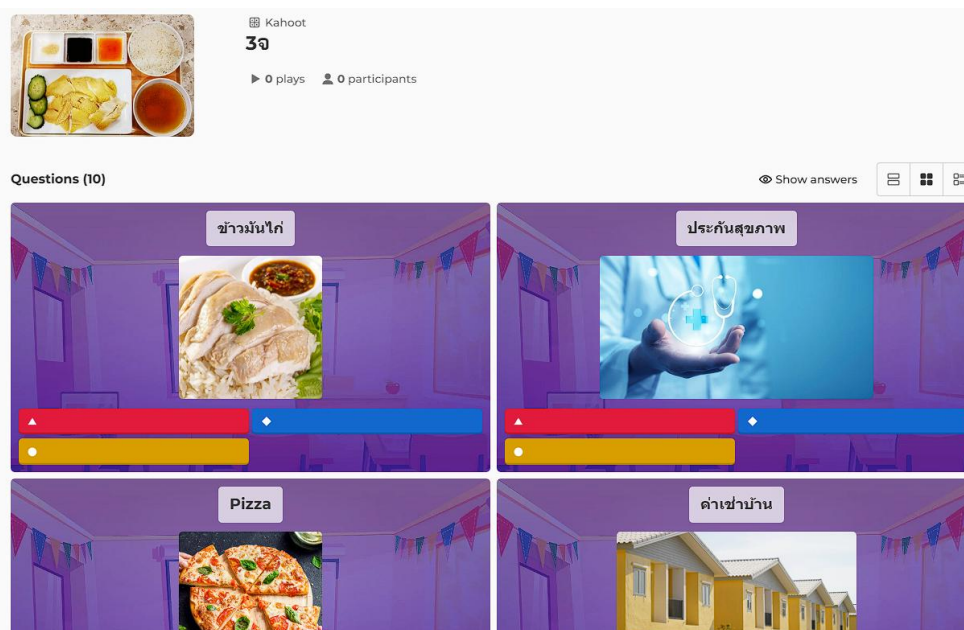

4) กราฟิกอธิบายหลักการ “3จ” (จ่ายจำเป็น จ่ายออม/อนาคต และจ่ายสร้างสุข)

การเผยแพร่ผลงานครูในโครงการ หรือตามความร่วมมือต่าง ๆ

5) ฝึกจำแนกประเภท 3จ ผ่าน Kahoot <https://create.kahoot.it/share/3/8dea3338-1416-4f88-bcbd-9e6db1a3b8e7>

6) ใบงาน “ช่วยน้องมานะ บริหารเงิน 500 บาท” และนำเสนอหน้าชั้นเรียน (ใบงานแผนงบประมาณ 500 บาท)
คำชี้แจง: ให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม ใช้รายการราคานี้ประกอบการวางแผนงบประมาณ 500 บาท ตามหลักการ 3จ

หมวดที่ 1 จ่ายเพื่อ “จำเป็น” (Needs) สินค้าในหมวดนี้คือสิ่งที่นักเรียนต้องใช้ในการดำรงชีวิตและการเรียน

รายการสินค้า	ราคาโดยประมาณ (บาท)	หมายเหตุ
ข้าวมันไก่ / ข้าวแกง	40 - 50	ต่อมื้อ
กล้วยเตี่ยวเรือ	35	ต่อชาม
น้ำดื่มสะอาด (ขวดเล็ก)	7	ต่อขวด
ค่ารถเมล์ / รถสองแถว	10 - 20	ต่อเที่ยว
สมุดจดบันทึก	15	ต่อเล่ม
ปากกาลูกกลิ้ง	10	ต่อด้าม
หน้ากากอนามัย (แพ็ค 5 ชิ้น)	20	ต่อแพ็ค

การเผยแพร่ผลงานครูในโครงการ หรือตามความร่วมมือต่าง ๆ

หมวดที่ 2 จ่ายเพื่อ “ออม/อนาคต” (Saving) เงินส่วนนี้คือกำไรของชีวิต เก็บไว้เพื่อเป้าหมายใหญ่ในวันข้างหน้า

รายการออม	ยอดเงินแนะนำ (บาท)	ผลประโยชน์
เป้าหมายออมขั้นต่ำ (10%)	50	มีเงินสำรองยามฉุกเฉิน
ออมเพื่อการศึกษาต่อ	100	ทุนการศึกษาในอนาคต
ออมเพื่อซื้อของชิ้นใหญ่	150	ฝึกความอดทนรอคอย
ประกันอุบัติเหตุรายปี (เฉลี่ยรายสัปดาห์)	10	ลดความเสี่ยงทางการเงิน

หมวดที่ 3 จ่ายเพื่อ “สร้างสุข” (Wants) สินค้าที่ให้ความพึงพอใจ แต่อาจมีราคาสูงและต้องพิจารณาให้ดี

รายการสินค้า	ราคาโดยประมาณ (บาท)	ระดับความอยากได้
ชานมไข่มุก (พรีเมียม)	45 - 65	☆☆☆
โดนัทแบรนด์ดัง	35	☆☆
ไอศกรีมโคน	15	☆
บัตรเติมเงินเกม	50 / 100	☆☆☆
สติ๊กเกอร์ไลน์ลายใหม่	35 / 60	☆☆
ตัวหนังสือ (รอบปกติ)	160 - 220	☆☆☆
นินยา / การ์ตูนเล่มใหม่	75 - 120	☆☆

การเผยแพร่ผลงานครูในโครงการ หรือตามความร่วมมือต่าง ๆ

ใบงาน “ช่วยน้องมานะ บริหารเงิน 500 บาท”

วิชา สังคมศึกษา (เศรษฐศาสตร์) ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 2 ห้อง

ชื่อกลุ่ม

1. ชื่อ-สกุล เลขที่.....
2. ชื่อ-สกุล เลขที่.....
3. ชื่อ-สกุล เลขที่.....

🕒 การวางแผนงบประมาณ 3 วัน ให้นักเรียนจัดสรรเงิน 500 บาท โดยใช้หลักการ “3จ”

วันที่ 1

หลักการ 3จ	รายการที่เลือก	จำนวนเงิน (บาท)
1. จ. จำเป็น (Needs)		
2. จ. จ่ายเพื่ออนาคต (Saving)		
3. จ. จ่ายสร้างสุข (Wants)		
รวมงบประมาณทั้งสิ้น		

วันที่ 2

หลักการ 3จ	รายการที่เลือก	จำนวนเงิน (บาท)
1. จ. จำเป็น (Needs)		
2. จ. จ่ายเพื่ออนาคต (Saving)		
3. จ. จ่ายสร้างสุข (Wants)		
รวมงบประมาณทั้งสิ้น		

วันที่ 3

หลักการ 3จ	รายการที่เลือก	จำนวนเงิน (บาท)
1. จ. จำเป็น (Needs)		
2. จ. จ่ายเพื่ออนาคต (Saving)		
3. จ. จ่ายสร้างสุข (Wants)		
รวมงบประมาณทั้งสิ้น		

สรุปแผนการจัดสรรเงินของฉัน (500 บาท)

จำเป็น (จ1)

..... บาท

ออม (จ2)

..... บาท

สร้างสุข (จ3)

..... บาท

การเผยแพร่ผลงานครูในโครงการ หรือตามความร่วมมือต่าง ๆ

7) แอปพลิเคชัน Me Tang (มีตังค์) (แบบบันทึกการใช้จ่ายรายสัปดาห์จริง)

<https://play.google.com/store/apps/details?id=th.co.bighead.easyplus&hl=th>

